

ВПЕРЕД!

РОБІТНИЧА ГАЗЕТА,

орган української соціалдемократичної партії.

Виходить кожного дня о 3 год. пополудни.

Ціна примірника у Львові й на провінції:

— 50 сот. —

Місячна передплата з пересилкою 10 К.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:

„ВПЕРЕД“, ЛЬВІВ, ВУЛИЦЯ РУСЬКА Ч. 3.,
I. поверх.

Пролетарі всіх народів єднайтеся!

На приказ Начальної Команди В. П. видімо нашу газету крім звичайного нашого українського письма — також і латинськими буквами. Приказом цьому повинуємося тільки з konieczности, бо не хочемо позбавити наших читачів свого рідного друкованого слова.

Зєдиненне Західньо-Української Народної Республіки з Придніпрянською Україною!

Станіславів, 5. січня. Пресове бюро Української Народної Республіки подає:

Зєдиненне Західньо-Української Народної Республіки з Придніпрянською Україною рішила вчора спеціально в сій цілі скликана Українська Національна Рада під проводом голови д-ра Евгена Петрушевича і в присутності членів до теперішнього Державного Секретаріату. Проголошенне зєдинення наступило в святочній формі.

Державний Секретаріат покшо веде далі свої агенди.

Українська нота до антанти.

Віденська „Zeit“ подає: Після відомостей з Києва, вислав Директоріят ноту до коаліції, яка стверджує приверненне порядку в Українській Народній Республіці. Сугрсти того члени Директоріату, розпоряджаючи власним військом, уважають війська антанти, які перебувають тепер ще в Україні зовсім там не потрібними і дивуються, чому коаліція, ще досі не відкликала тих відділів свого війська, які висіли в Одесі.

З Лемківщини.

З Лемківщини доносять нам:

У нас лунає клич: „Не хочемо під Польщу!“ Лемки, які давніше остевали під впливом капанських батюшків і уходили за москвофілів, під впливом війни а особливо від берестейського договору дозріли і від того часу всюди заявляють: „Хочемо бути разом з Україною!“

Про Польщу не хочуть нічого чути і заявляють, що наколи не могли би ніяк злучитися з Україною, то тоді, одначе тільки тоді прилучаться до Чехословаків.

Відповідно до сього становища рішучо відмовили співучасті в польським війську. Поляки стараються їх до себе прилучити, а бачучи, що се не дається, відступили. Оруже дали їм самі польські уряди; потім хотіли їм відібрати — та Лемки не віддали.

Державний заговор в Варшаві!

З Варшави доносять під датою 5 с. м.: Вночі з дня 4. на 5. січня виконано державний заговор у Варшаві. Провід заговору був в руках князя Саліги, Здзеховського і Димовського. Військовим провідником був генерал Янушайтис.

Арештовано міністрів Морачевського, Василевського і Тугута, з військових штафа штабу Станіслава Шептицького.

Заговор перевела т. зв. народога сторожа.

Заговор не вдався.

Арештованих увільнено на інтервенцію Пилсудського. Народна сторожа розвязана. Військові провідники заговору увязнені та віддані під військовий суд.

Супроти поважних випадків правління завело наглі суди.

Крім вище наведених міністрів арештовано теж віцеміністра Йодка, команданта міської міліції Гзеховського і людової міліції Бернера.

Арештованого штафа штабу Стан. Шептицького увільнила військова патруля. Увільнений залямував військові відділи і обняв місцегу команду

Всіх заговорників відставлено вночі до цитаделі, де стануть під всенний суд.

Жебраки.

Коли вас хтось напад, коли вас хтось обидив, тоді ви не маєте часу думати про се, як дивляться на сю обиду посторонні люди. В вас заграють всі живчики, ви чуєте, що ваше внутрішнє є скривджене. Ви тоді збираєте всі ваші думки, всю вашу силу на се, щоби відвернути яким будь чином вашу загрожену істоту. І не чекаєте, аж хтось посторонний поможе вам, а самі кидаетесь в вир боротьби із за збереження самого себе. Колиби в вас не пройшов такий процес, тоді ви мусите почуватися негідником.

Так відчуває кожна здорова самостійна одиниця, — так відчуває кожне здорове суспільство.

Чи ви впадете в боротьбі, чи ні, ви про се не багато думаете, бо вам мусить бути вже все одне; бо ви не житимете морально й тоді, колиби ви не боронилися. Бо жити негідником все одно, що не жити.

Зісмім відмінно постує жебрак. Він приєждати галапасом на тілі другого. Він ніколи не був самостійним, а жив ласкою другого і як галапас нападав на других. Він все був приготований на те, що галапасний буде сбижати його. А коли нападена жебраком одиниця в сесій самоборони обижает жебрака, тоді жебрак сам не борониться, а кричить і благає других, щоби вони вступилися за ним. Така вже етика жебрака-галапаса.

Жебрак живе нахальством, брехнею, підступом і ласкою.

Сю прикмету мають всі галапаси, що живуть чужим коштом. Колиби ми уложили жебраків після чисел 1, 2, 3, 4, 5 і т. д. то перше число буде мати — деспот цар. Він є найбільшим нахалом. В нього найбільше брехні і підступу та лише сими трома чинниками він паує і може бути галапасом. А коли його пануванне захитается, тоді він відкидається до ласки других галапасів, щоби боронили його.

Галапасами числа два будуть його дворяне. Про них шкода й говорити. Більших брехунів і більших жебраків хіба немає; лише їх цар перевишає їх.

Третім числом жебраків є решта панів буржуїв, що мають в своїх руках капітали в ріжній формі. Шо вони є нахалами супроти свого і чужого суспільства, сього хіба не треба поясняти. Шо вони все брешуть і рівно зі своїми товаришами жебраками першого й другого числа сотворили брехливу науку в школі, брехливу дипломатию, всякого рода інституції, які все мають брехати в їх хосен, зробили брехливою й підступною штуку й літературу і т. д., про се також кожний знає.

Шоби галапас міг жити на чужім організмі, то він мусить мати видосконалений хист підступу, а підступ є все брехнею. І всі отті жебраки є підступні, підступною їх мова і підступною є їх преса.

Ми живемо в добі обрахунку з галапасами жебраками. Всі народи мають бажанне скинути їх із свого тіла.

І шож діється в такий момент? Жебраки не обертаються до тіла сих народів, на яких живуть, а звертаються до других і просять ласки.

Католицька Баварія звертається до католицької антанти по ласку збавити її від демократичної Німеччини.

Буржуавні Німці західньої Австрії бояться здуки з революційною Німеччиною і звертаються до Клеманса о поміч, щоби він поміг їм сотворити осібну республіку, в якій малиби вони перевагу.

Фабриканти Німці північної Чехії кокетують з Чехами, щоби лишитися при Чехах і сям способом охоронити себе від „большевизму“ Німеччини.

Познанські обшарники звертають очі до Парижа проти інтересів свого народу.

Галицькі обшарники аж плачуть за антантою, бо вірають, що антанта не пізнається на їх жебрацьких інстинктах; а прямо кусають своє народне правління в Варшаві.

Гломбінський („Słowo Polskie“, ч. 1. з 1. 1. 1919.) виразно просить ласки словами: „Jeżeli nie ma potrzebnej ilości broni lub umiędrowania, to na to z pewnością znajdzie się sposób u koalicji, byle się chciało do niej zbliżyć“.

Українські жебраки зверталися то до австрократів Росії, то до Германців, то до антанти. Жебраки цілого світа єднайтеся!

Здорові організми все зможуть позбутися галапасів і ми їх побудемося, а навіть вже позбулися. Як ціла Україна так всі ми не надумуючись стали до боротьби з обидниками, не чекаючи на чужу ласку.

Ах, які щасливі будемо, коли вже зісмім побудемося сих жебраків! (с. г.)

„Лицарі свободи“.

Наші „славні“ москвофіли, що колись так гордо — за часів московсько-царської інвазії — паншились в нашій країні, а опісля притихли-замовили разом з упадком царату, — тепер прокидаються до нового життя. Виступають перед світом як непохитні лицарі волі і демократії.

В торжественній відозві до „руського народа Прикарпаття“ витаяють радісно „самоопредѣленіє народоў“, „лозунг великого американца“, „зовь свободи и равноправія народоў“; — і так далі і далі витаяють революційний пролом поборники волі з „Прикарпатської Русі“.

А голос їх такий чаруючий, що „Gazeta Wieczorna“ причарована чарівними звуками москвофільських пісень про „свободную, недѣлимую Русь“ — з захватом привитала виступ патріотів „з прикарпатської Росії“.

Революція робить величезні, величаві здобутки; скрізь, де не глянеш, звучать кличі в честь волі, демократії, республіки. І російські превосходительства і австрійські гофрати, стали гарячими республіканцями!..

Та хоч як нас радує сій тріумф республіканської думки, — нас, соціалістів, що були приклонниками республіки за часів монархізму — ми не можемо повздержатися, щоби не пригадали деяких річий з минувшини, не так дуже далекої, не так дуже давної. А дає нам до сього привід самеж таки „Прикарпатская Русь“, коли пригадує „радість и восторгъ нашихъ масть, привѣтствовавшихъ побѣдныя русскія войска въ 1914 году“.

І перед нашими очима стає 1914 рік, побідний похід перських орд, що залили наш край і мали нам принести всі благодати царського режиму, що нашу країну мали віддати під пануванне одного з найсильших, найгірших всесвітніх деспотів, Миколи Кривавого, що — на щастє! — був Миколою останнім..

Якже виглядали тоді наші завєяті „лицарі свободи“? Шо принесла москвофільсько-царська навала Україні, що принесла Польщі? Україна мала счезнути з лица землі — так тоді думали наші прикарпатські обожатели „самоопредѣленія народоў“. А Польща? Польща мала бути зєдинена під „скиптромъ Російскаго Імператора“ — „вільна щодо своєї віри, мови і самоуправна“. Ті самі благодати, якими наділив Микола П. Королівство Польське, мали припасти й остальним польським землям. Під царським кнутом мала бути зєдинена польська країна.

Очевидно, що сю „визвольну“ програму привитали радісно наші чорносотенці, приятелі закордонних Бобрінських і Пуришкевичів.

22. вересня 1914 р. торжественно витав їх проводир Дудикевич генерал-губернатора Бобрінського. „Невозмолий є хід історії. Доконується велике діло зєдинення русскихъ земель, на яке благословив вел. кн. Івана Калиту, заступник рускої землі, речник недолі Червоної Русі, св. Петро, перший митрополит галицький і перший митрополит Москви і всея Русі“. — І згадував речник наших „лицарів свободи“ і царя Олексія,

що забрав Україну, і Катерину II, що розбила Річ Посполиту польську і Олександра III, що в Почаєві приймав паломників з Галичини і Буковини та ввевняв їх, що їх любить, що про них не забуде.

В „суверенним, престольним, російським горолі Львові“ просив представителя „Русского, Білого Царя“, щоби „до стіп Його Імпер. Величства, Імператора всеї Ним об'єдненої Русі—зложив слова невисказаної радості і безграничної вдяки за визволення нашої батьківщини та сполучення її зі свобідною, державною Росією...“, щоби він висказав „огненні почування народу до свого природного Русского, Білого Царя“, до „свого Богом Йому даного Російського Імператора“ і щоби Русский Білий Цар дозволив собі особисто зложити до своїх стіп почування вдячності від „іскони-русскої“ землі, що від тепер на віки є невідлучною частиною „єдиної, неділимой, святої Русі...“

Так били покони останньому і найгіршому з північних деспотів наші „лицарі свободи“ в осені 1914 року. (Конець буде).

Пояснення до комунікату й листу головного команданта до митрополита Шептицького.

Уся людність Львова та безпосередньої його околиці, без огляду на віроісповідання та народність живе під вражінням трагічних випадків на тлі поступовання укр. військ, висміваючого всі міжнародні права та звичаї. Сі случаи є загальнозвісними і ствердили їх не лише польські військові влади, але й негравальні, так що злишне є тут їх ширше описувати.

Начальна Команда Польських Військ потвердила в своїй офіційальній комунікаті, що насильства, довершені поодинокими озброєними відділами укр. народності, на зловлених і розброєних членах польської збройної сили, на мужеськім і жіночій санітарній персоналі, на безборонній цивільній людності, яка ніякої участі не бере в боротьбах, навіть на жінках і дітях, — дальше лишенне чинностей електричні і водопроводних заводень се діла, які стоять в яркій суперечності не лише із засадами провадження війни, прийнятими всіма культурними народами світа та усвяченими в міжнародних договорах, але приносять ганьбу почуванням, хочби найпримітнішої людності та почуття християнської етики, а в багатьох случаях сходять навіть низше морального поєзму, найбільше первісних та варварських народів.

Всі ті факти лучилися мимо того, що так Начальна Команда Військ Польських як влади і підчинені їй команди докладали усіх старань, щоби оружна боротьба в східній Галичині, накинена польському народові і державі через відносні чинники укр. народу, відбувалася в спосіб якнайменше кривавий, при можливо якнайбільше ідучім пошануванню загальних інтересів обох народів та при збереженню усіх культурних форм.

Однак на жаль, се становище не знайшло зрозуміння по другій стороні. Начальна Команда Польських Військ бачила себе змушеною ствердити, що з укр. сторони, і то ані від правління так званої Західньої Української Народної Республіки ані від духовних керманців Українців, в цілім межичасі тривання оружних боротьб, не було ні одного голосу протесту проти насильства та жорстокостей, не зроблено ні одного кроку, який змірявби, щоби положити кінець бездумному знущанню цивільного населення та бранців.

Отже моральну відповідальність за всі ті пожалування гідні насильства, мусить понести ціла укр. суспільність, а між іншими також і духовенство греко-католического обряду, яке треває в сталім контакті і порозумінню з укр. правлячими чинниками. Мусимо виразити тимбільше здивування і за мовчанки рішаючих укр. властей, і що мовчанка та покриває насильства, доконувані вже не тільки на польській людності але і українській, чого найкращим доказом є факт замордування двох укр. залізничників в Брюховичах і факту застановлення чинностей електричних та водопроводів у Львові, з яких прецінь і українська людність користає.

Серед таких отже відносин мирне співжиття укр. людності з більшістю Поляків так в місті Львові, як і в цілім краю натрапляє на дуже поважні труднощі.

В теперішній горячій хвилині, стається теж чимраз більше неможливою річю, щоби Начальна Команда Польських Військ навіть в найбільшій зусиллю могла удержати мирне співжиття. При сім треба зазначити, що публична опінія на скрізь польського міста Львова набирає шораз більше переконання, що ся каригідна мовчанка, то не лише случайна повздержливість, але наслідок співділання Українців по обох боках боевої лінії, чого доказів чимраз більше збирається. Сього твердження власності правдоподібності, не можуть зі зглядів військового характеру, польські військові влади ще сьогодні публичними доказами піддержати.

Начальний Командант Польських Військ на Сході, звернувся тепер до Отця Митрополита,

як Князя Церкви і одного з найбільше покликаних укр. духовних провідників з повним офіційальним жаданнем, щоби з титулу своєї церковної гідності й свого становища серед Українців Галичини і України, візвав підчинене йому духовенство, щоби воно впливало на злагоженне насильств і жорстокостей, довершуваних через укр. оружені відділи і виступили проти такого варварського провадження війни.

Се жаданне поставила Начальна Команда Польських Військ в тім переконанню, що виповненне його є моральним та християнським обов'язком так Отця Митрополита, як і цілого укр. духовенства. В разі не виповнення сього жадання умотивованого жадання, буде змушена Начальна Команда Польських Військ уважати укр. духовенство також співвинним тих злочинів і на будуче витягне відповідні консеквенції.

„Czas“ про тов. Петлюру.

Недавно читали ми в „Gaze-ті Porann-ій“, що тов. Петлюра був „Iazniennikiem“ в Тернополі, а тепер пише про нього і про український рух краківський „Czas“ так:

Петлюра, се дуже популярний серед широких народніх мас, соціаліст шовініст-Українець, молодий ще чоловік, вихований в Галичині, бувший семинарист. Разом з Винниченком та Швецем творять Директоріят на місці гетьмана, який втік за границю.

Військові сили Петлюри рахують на 200.000. Жовнір добрий, бо приймають тільки бувших вояків до 35 літ. Тих, які не вступили до армії, позбавлено землі а противно, коли хто згине на війні, родина дістає 5.000 руб. заемоги. Селяни обов'язані апроізувати військо, що дуже радо роблять. Армія Петлюри зростає скоро. Заходить отже велика обава, що Петлюра вівці ввійдуть до Галичини і на Хомщину, а навіть польське посольство в Києві чекає на знак виповнення війни Польщі.

Офіційальне прилученне Галичини до України проклямувано в Києві ще 20. грудня. Військ Петлюри не можна легковажити. Більшість перенята легким більшевизмом, але з сильно українською закраскою.

„Nowe Życie“.

Партійна преса наших товаришів із Ж. П. С. Д. в Галичині побільшилася о нову часопись, тижневник „Nowe Życie“ в Кракові під редакцією тов. д-ра Генрика Шрайбера.

Жидівська соц.-демократична партія існує від 14 літ і досі одним її органом був краківський „Der Soc.aldemokrat“.

Тепер, 15. грудня 1918 р. почали жидівські товариші видавати газету в польській мові. Одною з причин є протидіяльність расовій та національній ненависті, яка дістається вже і до робітничих рядів, а друге, щоби залізати жидівську інтелігенцію з робітничим рухом.

Досі вийшли 3 числа „N. Ż.“ з яких довідуємося передовсім, що партія „Бунд“, вже в найкоротшій часі зединить ся з Ж. С. Д. Галичини. „Бунд“ має тепер дневник „Lebensfragen“ і теоретичний місячник „Unsere Stimme“ в Варшаві.

Тов. д-р Шрайбер візав кооптований до міської ради в Кракові. При сій нагоді зложив тов. Шрайбер заяву іменем жидівського пролетаріату.

Воєнний комунікат

з дня 6. січня 1919. р.

Пресове бюро подає: Сьогодні після своєї методи знову кинув ворог кілька арматніх стрілів на місто. Військової школи не було. Наша артилерія успішно відповідала. В північно-західній стороні очищено від ворога Рясну Руську, Підрясну, Солуки, Козичі, Домажир. Взято бранців і шашинові кріси.

З дня 7. с. м.:

Піднята вчера акція поступає успішно дальше. Про переполох, з яким утік ворог з вичислених у вчерашнім звідомленню місцевостей вказує факт, що лишив в Рясні Руській та Козичах цілий провіантовий та амуніційний магазин, канцелярію та кілька польових кухонь, з приготованою їжою.

НОВИНКИ.

— В перший день Різдва відбувалися в каменіцях Ставропільї нові стислі ревізії. Як звичайно, нічого не найдено, хоч роблено пошукування по всіх пивницях. Бідна та Ставропіль! Же два і цяту з ряду ревізій перейшла! Ще п'ять, а буде справляти ювілей! Того самого дня відбулися ревізії в українських домах при вулиці Тереси ч. 2, 2 а і 2 б.

— Антін Михаськів, народний учитель з Бережанщини, ранений дня 14. листопада, помер при ампутації ноги дня 6. січня с. р. в шпиталі на техніці, проживши 30 літ. Покійний як австрійський жовнір дістався до російської неволі, в хвилині одначе, коли повставала українська республіка, один з перших станув в її рядах до боротьби. З крісом в руках боронив її, потому вступив до одного з міністерств і там працював до останніх днів. Коли київські Українці посілали поміч на оборону Львова, він перший зголосився і тут поклав свою молодую голову.

— Страйні друкарів в Кракові вибухнув сими днями, бо властители друкарень не хотіли згодитися на 150 проц. підвищення від цінки за 1914 р. Через те виходить в Кракові тільки один соц.-дем. дневник „Narzęd“, якого друкарня приймила жадання організації робітників.

— Партійний Архів За час довгих воєн знищено нам весь партійний архів, цілу бібліотеку, всю кореспонденцію. Партійний Секретаріят бажючи бодай в часті відновити його, прохає всіх Товаришок і Товаришів, що мають стару партійну літературу, відозви, хочби поодинокі примірники „Вол“, „Землі і Волі“, „Праці“ і т. д. які не будь матеріали, жертеували їх в бюрі секретаріату до рук тов. Фільца.

— Демобілізація в Англії. Як доносить бюро Райтера в Англії призначуються вже позажно над переведенням демобілізації англійської армії. Ходить тільки про означенне сталого контингенту. Після і формаций бюро Райтера демобілізують Англіїці 7-міліонову армію.

Оповістки.

— В часі свят не забувайте на збірку на піддержання українського робітничого дневника!

— Хто не сладає комплетів „Вперед“, зволить відступити для нас числа 2, 5 і 15. за зверненням належності. — Адміністрація „Вперед“.

— Робітничий Календарин на 1919 рік можна набувати в бюрах дневників, в графиках та в адміністрації „Вперед“ по ціні 1 К 30 с. за примірник.

— Переписка редакції. О. М. Не буде друковане. — Змілюк К о л о д і й. Проза не буде друкована. Вірш по деяких справленнях може появиться.

Оголошення приймається по 2 корони за один петітовий рядок. За зміст оголошень редакція не відповідає.

До працьодавців! Хто потребує робітників і робітниць, декай оголошиться в адміністрації „Вперед“.

Займуся господарством радо у священика. Зголошення в адміністрації „Вперед“.

Млинки до мелення воякого зерна на крупі па й муку продає по 150 К. інж. Я. Вінцовський, вул. Новий Світ ч. 20.

Пана ЧИЖА в САМБОРІ-ПОВТУРНЯ або МИХАИЛА РИГУСА при Зацметарній вул. прошу, щоби мою посылку завинену в код, біла в коши, одж в дерев'яній кориті та матеріаці забрали ласково в переховання до своєї власної кімнати. — Теофіл Залуський, Львів — Софії 25.

БОРИС МИКОЛА! Дай вістку, чи ти здоров? — Родичі.

Читачів „Вперед“ прошу повідомити МАРІЮ ШТИН-СЬКУ, ДОВЖЕНІВ, коло Бела, пов. Сокаль, що я вже здоров. — Семен.

ЮРКУ ПЕРНЕРІВСЬКИЙ! Дай вістку, чи Ти здоров? — Нуся. — Інші часописі просить, о передрук.

НЮРА САФАНОВА, ОДЕСА. Я здоров, у Львові. — Юзя — Володи. Одеські газети прохаю о передрук.

СОТНИК ЯНІВ, ОДЕСА. Вбачайте мені всьо. Я у Львові, здоров. — Волощенко.

КОВБЕЛЬ, ГРАВ, РЕВЧУК! Дайте вістку про себе. Я у Львові. — Манівський. Укр. газети прохаю о передрук.

Поручник ВАСИЛЬ СЕНЕНЬКО. Що з Останом? Пропшу о вістку. — Стефа, Львів.

УСС. ВОЛОДИМИРА МОСОРУ прошу, щоби мої річі зложив в депозиті або у д-ра Гривка в Тернополі. — Я. Н. Львів.

ЛІЯРИ БАБУНЯК. Я здорова у родичів. Дай вістку про себе. — Ольга. — Інші часописі прошу о передрук.

О. НИЖАНКОВСЬКОГО і ГАЛЯНТА, Стрий, просить о вістку про ВОЛОДИМИРА РУДОВИЧА родичі. Передрук в стрийській часописі платний. — Львів, ул. Тератинська 3.

КОСТЯ ЛИЧКОВСЬКОГО прошу повідомити, що воі у Львові здорові.

ОНУФЕРКО, СТАНИСЛАВІВ Женаю Вам і Зосі всього найдучшого. Ми всі здорові. — Володимир.

О. ПАВ МАРТИС, ІСТРУБИЧІ, пошта Кристинопіль, повіт Сокаль. Гелюню! Дай вістку, чи ти здорова і як живе? Гривзує дуже Вами. Я здоров у Львові. — Володимир. — Інші часописі просить о передрук.

Читачів „Вперед“ просить повідомити АННУ ОПША-РІВНУ, СТАНИСЛАВІВ, вулиця Липова ч. 43, у Вп. Бандитової, що я у Львові і здоров. Дай вістку про себе. Станіславські газети прошу о передрук. — Циган.

ЯРЕМЧЕ, КАВАРОВСЬКІ. Наспокійні про Вас, відозвісь. Ми разом, Оля, Марійка і діти.

Інженер В. МАНАСТИРСЬКИЙ. Ми держимось досі добр. Лист і гроші одержала. — Марійка.